

Krúdy Gyuláról (1878–1933)

Krúdyt, a nagy íróit középiskolás koromban vagy még később ismertem meg alaposabban, és azóta is kedves íróim közé tartozik. Kedves íróim közé két okból is. Azon a vidéken élek, amelyen ő született és élt, s amelyhez szavai és szíve mindig visszahúztak. A másik ok: Krúdy egyszerűen zseniális író. Nyelvi ínyenc. Ha a szavakkal festeni lehetne, akkor ő lenne a magyar nyelv legnagyobb festője. Hogy mi táplálja egyáltalán egy író nyelvét, Krúdy írói nyelvét is, pontosan meghatározni nem tudom. Gyanítom csak, hogy a szülőföld iránti szeretet, hűség. Nagy szerencse, de nagy kár is egyben, hogy Krúdy magyarul írt.

Ha netán franciának született volna, azt hiszem, Nobel-díjas író lenne ma.

Gazdag föld ez, amelyen ő élt, amelyen mi élünk. Nagy álmú és nagy szavú embereket adott az országnak: Móriczot, Kaffka Margitot, emlegethetnénk Kölcseyt, Bessenyeit és igen sok nem jegyzett íróit is. Olyan beszélő embereket, akik – mert az élet körülöttük nyomorúságos volt – megtanulták a szépséget, hogy szépen is éljenek. A mesemondókra is gondolok, a szabolcsi, szatmári mesemondókra, az énekes emberekre.

Miért szeretem olvasóként? Azért, mert azt a világot, amelyben élnie adatott, nagyon pontosan, nagy szeretettel, nagy igazságérzettel és gyönyörű-szépen – ahogy Csoóri Sándor szokta volt mondani: „a soha nem hallott szép szavak anyanyelvén” – fogalmazta meg magyarul.

(Ratkó József előadása elhangzott a Magyar Rádió Nyíregyházi Stúdiójában, 1973(?)
ban – Babosi László közlése)